

Dosarul nr. 2ra-2004/21
2-19185201-01-2ra-22122021

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) Gr. Manoli
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) M. Guzun, A. Malîi, I. Dutca

DECIZIE

26 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Mariana Pitic
Victor Burduh
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de către avocatul Albu Vasile în interesele
Nataliei Meshoradze,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Meshoradze
Natalia împotriva Serviciului Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală
mun. Chișinău și Întreprinderii de Stat ”Poșta Moldovei” cu privire la prelungirea
termenului de acceptare a succesiunii,

împotriva deciziei Curții de Chișinău din 16 iunie 2021,

c o n s t a t ă :

La 20 noiembrie 2019, Meshoradze Natalia a depus cerere de chemare în
judecată Serviciului Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală mun.
Chișinău și Întreprinderii de Stat ”Poșta Moldovei” cu privire la prelungirea
termenului de acceptare a succesiunii.

În motivarea acțiunii, Meshoradze Natalia a menționat că la 20 noiembrie
2011, a decedat tatăl său, Galițchi Vasile.

Conform informației necunoscute anterior, tatăl său a avut deschise în ”Banca
de Economii” SA mai multe depozite bancare, care sau fost transferate și se
păstrează pe conturile ÎS ”Poșta Moldovei”.

Meshoradze Natalia a solicitat, inclusiv prin cererea de concretizare,
prelungirea termenului de acceptare a succesiunii – depunerilor bănești care se
păstrează pe conturile ÎS ”Poșta Moldovei”, rămase după decesul lui Galițchi
Vasile la 20 noiembrie 2011 (f.d. 39).

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 10 noiembrie 2020, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Meshoradze Natalia.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2021, s-a respins apelul declarat de avocatul Albu Vasile în interesele Nataliei Meshoradze Natalia și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 10 noiembrie 2020.

La 29 noiembrie 2021, avocatul Albu Vasile a depus în interesele Nataliei Meshoradze cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă.

Recurenta Meshoradze Natalia, în motivarea recursului a invocat că atât prima instanță, cât și instanța de apel au apreciat greșit probele prezentate, precum și faptul că au aplicat în mod eronat legea.

La 22 decembrie 2021, instanța de recurs a expediat în adresa intimaților copia recursului declarat de avocatul Albu Vasile în interesele Nataliei Meshoradze, fiind recepționat de către Serviciul Fiscal de Stat și ÎS ”Poșta Moldovei” la 24 decembrie 2021, conform avizelor de recepție (f.d. 171-172).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 16 iunie 2021, iar la 01 octombrie 2021 decizia motivată a instanței de apel a fost expediată prin intermediul poștei electronice în adresa părților (f.d. 153).

Recursul a fost declarat la 29 noiembrie 2021, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 19 ianuarie 2022, recursul declarat de către avocatul Albu Vasile în interesele Nataliei Meshoradze, a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Examinând materialele dosarului în raport cu temeiurile cererii de recurs, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul declarat de avocatul Albu Vasile în interesele Nataliei Meshoradze din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Colegiul reiterează că litigiului sunt aplicabile prevederile Codului civil (în vigoare până la 01 martie 2019).

Conform art. 1440 alin. (1) din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), succesiunea se deschide în urma decesului persoanei fizice sau declarării morții ei de către instanța de judecată.

Conform art. 1444 alin. (1) din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), patrimoniul succesoral include atât drepturile patrimoniale (activul succesoral), cât și obligațiile patrimoniale (pasivul succesoral), pe care cel ce a lăsat moștenirea le avea la momentul decesului.

Conform art. 1517 din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), termenul de acceptare a succesiunii este de 6 luni de la data deschiderii ei.

Conform art. 1519 alin. (1) din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), termenul prevăzut de art.1517 poate fi prelungit de către instanța de judecată cu cel mult 6 luni.

Conform art. 1500 alin. (1) lit. a) din Codul civil, (în vigoare până la 01 martie 2019), în cazul succesiunii legale, moștenitori cu drept de cotă egală sunt de clasa I – descendenții (fiii și fiicele celui ce a lăsat moștenirea, la fel și cei născuți vii după decesul lui, precum și cei înfiați), soțul supraviețuitor și ascendenții privilegiați (părinții, înfietorii) celui ce a lăsat moștenirea.

Din materialele cauzei rezultă că Meshoradze Natalia este fiica lui Galițchii Vasile, fapt confirmat prin certificatul de naștere anexat la materialele cauzei (f.d.6).

De asemenea, Colegiul reține că la 20 noiembrie 2011 Galițchii Vasile a decedat.

La fel, s-a stabilit că pe parcursul vieții, Galițchii Vasile a efectuat depuneri bănești la ”Banca de Economii” SA, care au fost transferate și păstrate pe conturile ÎS ”Poșta Moldovei” (f.d. 59-64).

La 17 august 2019, Meshoradze Natalia s-a adresat ÎS ”Poșta Moldovei” cu cerere, prin care a solicitat prezentarea informației cu privire la sumele bănești transferate de la ”Banca de Economii” SA și păstrate pe conturile ÎS ”Poșta Moldovei” pe numele lui Galițchii Vasile, cu titlu de indexații.

Prin răspunsul din 11 septembrie 2019, cererea a fost respinsă.

Astfel, Meshoradze Natalia s-a adresat cu cerere de chemare în judecată, prin care a solicitat prelungirea termenului de acceptare a succesiunii - depunerilor bănești care se păstrează pe conturile ÎS ”Poșta Moldovei”, rămase după decesul lui Galițchi Vasile la 20 noiembrie 2011.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii, motivând soluția prin faptul că nu constituie temei de admitere a cererii privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii: necunoașterea dispozițiilor legale incidente, necunoașterea componenței patrimoniului succesoral și alte motive similare.

Judecând cauza în ordine de apel, instanța de apel a menținut hotărârea instanței de fond.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră soluția primei instanțe și a instanței de apel ca fiind rezultată din aplicarea și interpretarea eronată a normelor de drept material, motiv

din care actele judecătorești de dispoziție nu pot fi menținute ca fiind legale și întemeiate, temei prevăzut de art. 432 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură civilă.

Colegiul reiterează că după decesul lui Galițchii Vasile, nu a fost identificat un careva patrimoniu succesoral.

Totodată, Colegiul reține că ulterior, a devenit cunoscută informația că defunctul avuse deschise în "Banca de Economii" SA mai multe depozite bancare pe diferite sume bănești, care au fost transferate și se păstrează pe conturile ÎS "Poșta Moldovei".

Colegiul relevă că depunerile bancare și informația despre conținutul lor au fost depistate de către Meshoradze Natalia cu mult mai târziu după decesul tatălui, fapt despre care reclamanta nu a știut și nu a putut să cunoască.

Astfel, Meshoradze Natalia fiind succesor legal al defunctului Galițchii Vasile, nu a manifestat opțiunea succesorală în vederea acceptării moștenirii sau renunțării la ea prin depunerea unei cereri la notar în termenul legal de șase luni din motiv că un alt patrimoniu succesoral după decesul lui Galițchii Vasile nu a fost identificat.

Totodată, Colegiul reține poziția ÎS "Poșta Moldovei", care prin referința depusă, a relatat că referitor la solicitarea reclamantei privind prezentarea informației cu referire la depunerile bancare, originea și suma depozitului ce se păstrează pe conturile ÎS "Poșta Moldovei" pe numele lui Galițchii Vasile, conform informației primite de la "Banca de Economii" SA, pe numele lui Galițchii Vasile, cu titlu de indexații, sunt înregistrate mijloace bănești în sumă de 21 219,41 de lei (f.d. 65-66).

Cu referire la cerința Nataliei Meshoradze privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, ÎS "Poșta Moldovei" a comunicat că solicitarea în cauză o lasă la discreția instanței de judecată pentru a se expune pe marginea acesteia.

Astfel, Colegiul reține că Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală mun. Chișinău și ÎS "Poșta Moldovei" nu au obiectat în principiu asupra cerințelor reclamantei de a-și valorifica în mod real patrimoniul succesoral rămas după decesul tatălui.

La caz, Colegiul conchide că necunoașterea de către Meshoradze Natalia a informației privind existența depunerilor bancare pe numele lui Galițchii Vasile, constituie circumstanță valabilă pentru a constata că omiterea termenului de acceptare a succesiunii este întemeiată.

Prin urmare, instanța de recurs ajunge la concluzia despre necesitatea admiterii cererii și prelungirii termenului de acceptare a succesiunii cu șase luni, astfel încât Meshoradze Natalia să redobândească dreptul de opțiune succesorală, în sensul acceptării moștenirii sau renunțării la ea.

Din considerentele menționate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de avocatul Albu Vasile în interesele Nataliei Meshoradze, de a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și de a emite o nouă hotărâre de admitere a acțiunii.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de avocatul Albu Vasile în interesele Nataliei Meshoradze.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2021 și hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 10 noiembrie 2020, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Meshoradze Natalia împotriva Serviciului Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală mun. Chișinău și Întreprinderii de Stat ”Poșta Moldovei” cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii și se emite o nouă hotărâre, prin care:

Se admite acțiunea depusă de Meshoradze Natalia.

Se prelungește Nataliei Meshoradze termenul de acceptare a succesiunii asupra masei succesoriale rămase după decesul lui Galițchii Vasile la 20 noiembrie 2011, cu șase luni.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Maria Ghervas

Mariana Pitic

Victor Burduh

Dumitru Mardari